

IVO POSPÍŠIL

ŽIVOTNÍ JUBILEUM IVANA DOROVSKÉHO¹

Převážná část životní dráhy prof. PhDr. Ivana Dorovského, DrSc., akademika Makedonské akademie věd a umění (zvolen 1979) a čestného profesora Univerzity Skopje, je spojena s bývalým Československem a nyní s Českou republikou, konkrétně s Moravou a s Brnem. Přichází sem jak třináctiletý v důsledku občanské války v Řecku, kde se 18. května 1935 ve vesnici Čuka narodil. V Československu ukončil základní středoškolské a vysokoškolské vzdělání, na Filozofické fakultě brněnské univerzity vystudoval ruštinu a bulharštinu. V letech 1961–1968 pracoval na katedře jazyků na Lékařské fakultě brněnské univerzity, později na katedře historie a etnografie střední, jihovýchodní a východní Evropy. V současné době je profesorem Ústavu slavistiky na FF MU. Především je nutné zdůraznit všestrannost působení Ivana Dorovského: od publicistiky, recenzí a drobných článků na počátku jeho tvůrčí dráhy k rozsáhlejším překladům, vědeckým studiím, monografiím a vlastní básnické a prozaické tvorbě.

Jako vědec se I. Dorovský profiloval jako komparatista širokého kulturologického záběru s primární orientací na Balkán a Mediterán, jak se ostatně jmenuje jedna z jeho četných monografických studií. Významná je jeho práce lexikografická, bibliografická a publikačně organizační: mnozí si jistě připomenou fakt, že z časopisu Universitas udělal v letech 1971–1990 významné brněnské populárněvědecké periodikum s literárními ambicemi v situaci neexistence podobného časopisu v městě Brně. Neméně pozoruhodná je jeho organizační a redaktorská práce ve Společnosti přátel jižních Slovanů, jíž předsedá; je rovněž vedoucím redaktorem jejího časopisu. Nutno dodat, že prof. Ivan Dorovský je také spiritus agens nesčetných publikačních aktivit z okruhu jihoslovanských literatur a Balkánu, editorem a překladatelem. A neméně významná je jeho práce při

---

¹ Viz naše stati o jubilantovi: Balkanolog, slavista a komparatista s duší umělce. In: Ivan Dorovský: Bibliografie. Moravská zemská knihovna, Brno 1995, s. 7–14. K životnímu jubileu Ivana Dorovského. SPFFBU, roč. 1995, D 42, řada literárněvědná, Brno 1996, s. 141–146. Balkanolog, slavista a komparatista s duší umělce (K šedesátinám prof. PhDr. Ivana Dorovského, DrSc.). In: Ivan Dorovský. Bibliografie. Moravská zemská knihovna, Společnost přátel jižních Slovanů v České republice, Brno 2000, 2. doplněné vydání, s. 3–10. Hloubka a syntéza: Ivan Dorovský v druhé polovině 90. let (Dodatek k medailonu z roku 1995). In: Ivan Dorovský. Bibliografie. Moravská zemská knihovna, Společnost přátel jižních Slovanů v České republice, Brno 2000, 2. doplněné vydání, s. 11–13. Ivan Dorovský má pětadesát. Slavica Litteraria, X 3, 2000, s. 109. Místo úvodu: Slavista, balkanista a komparatista Ivan Dorovský. In: Litteraria Humanitas. Slavistika a balkanistika X, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav slavistiky, Brno 2001, s. 3–6. – Své názory vyložil I. Dorovský mj. v dialogu, který se mnou vedl na stránkách Univerzitních novin: Dialog o Slovanech, slavistice, Balkánu a o leccěms jiném (Ivo Pospíšil – Ivan Dorovský). Univerzitní noviny 1998, č. 3, s. 16–18.

profilaci studia balkanistiky a jihoslovanských jazyků a literatur jako předsedy oborové rady doktorského studia slovanských literatur.

Tvůrčí aktivity prof. Ivana Dorovského pokrývaly a pokrývají rozsáhlé teritorium od vlastní umělecké – básnické i prozaické – produkce k překladatelství, lingvistice, literární vědě, slavistice, balkanistice, translatoologii, komparatistice a dál až k folkloristice, etnologii, kulturologii a historii, nemluvě o dalších oborových přesazích.

Příkladem tohoto pohybu jsou zejména tři publikace. V jejich čele stojí klíčová balkanistická práce nejen česká, ale také evropská a světová *Balkán a Mediterán* (Masarykova univerzita, Brno 1997). Badatel, který se – jak známo – významně podílel na práci týmu již zesnulého Dionýze Ďurišina, vychází z tzv. „mediteránního centrismu“, tj. z ústřední polohy středomořské oblasti jako evropské kulturní kolébky. Z tohoto hlediska je pak dělení na Východ a Západ jen zhrubelou a umělou konstrukcí. Autora zde zajímají tvůrci, kteří patří k více národním literaturám, vzrušují ho tzv. mikroliteratury, diaspora a exil, stejně jako společné kořeny slovanské vzdělanosti a česko-balkánské styky. Neopomíná přitom ani úlohu Uher ve slovanském světě a význam Čechů, kteří působili jako prostředníci kultury.

Výzkumy Ivana Dorovského druhé poloviny 90. let minulého a počátku tohoto století mají syntetické sklonutí, ale neomezují se jen na syntézu osobností: navazují na vývoj celé české slavistiky, pokračují v nedokončených projektech, vyznačují se záměrou a promyšleně koncipovanou návazností jako spojením tradice a inovace. Taková je kniha, která vyšla již roku 1995, a to *Dramatické umění jižních Slovanů* (I. část 1918–1941, Masarykova univerzita, Brno 1995).

Další podstatnou knižní práci českého slavisty a balkanisty, kterou věnoval svým makedonským rodičům, jejichž ostatky odpočívají v západoaustralském Perthu, je syntetická studie *Makedonci žijí mezi námi* (Masarykova univerzita, Brno 1998), na níž se autorsky podíleli také Dagmar Dorovská, Marcela Mašková a překladatelsky Gabriela Bairovová, Richard Stojar, Petr Mainuš a Dušan Glombiček. Zde také vystupuje do popředí známý rys Dorovského syntézy, totiž schopnost spojovat vlastní vědecké bádání s recepční aktivitou a s vedením mladé generace českých balkanistů a slavistů – to vše v dobách, které tomuto studiu oficiálně nijak zvlášť nepřály. Tato činnost prof. Ivana Dorovského průkazně dokládá, že ani v době, kdy se ve společnosti různými vlivy dominantní hodnotou stávají peníze, lidé neztrácejí zájem o duchovno a kulturu, tedy o to, co člověka přesahuje a co ho činí člověkem. Současně to ukazuje, že kritický stav mezigeneračních vztahů v české společnosti zvrásněný přelomovými momenty převratů, revolucí a autoritářství všeho druhu není zcela beznadějný, že je možné sice pracně, ale přece za nějaký čas vybudovat harmoničtější souvislost, povlnost, prolínání a následnost.

Studii Ivana Dorovského z druhé poloviny 90. let 20. století je mnohem více (viz Slavica Litteraria X 3, 2000): za všechny lze jmenovat alespoň jubilatův autorský podíl na svazku *Jihoslovanské literatury v českém prostředí* (Brno 1999), kam přispěl studií *Jiří Polívka a makedonská lidová slovesnost*, a jeho redigování a zcela zásadní autorský přínos ve svazku věnovaném životnímu jubileu českého slavisty (a zejména slovenisty) a bohemisty Viktora Kudělký *Studie z literárně-vědné slavistiky* (editor: Ivan Dorovský, Masarykova univerzita, Brno 1999). V ní se také zračí Dorovského schopnost průniku do hloubky, ale rovněž scelování různých oborů a jejich často nečekaných, objevných průníků.

V druhé polovině devadesátých let 20. století a na počátku 21. století v jistém smyslu zraje a kulminuje také jubilatova činnost překladatelská a editorská. A v neposlední řadě nutno připomenout nezastupitelnou činnost jubilanta v edičně i jinak aktivní Společnosti přátel jižních Slovanů, jejíž časopis již řadu rediguje a kam sám píše: buduje tak slavistickou a balkanistickou komunitu, kde vedle sebe najdeme univerzitního profesora, politika, studenta i běžného čtenáře, amatérského zájemce o jihoslovanské národy a jejich duchovní výtvořky.

Ivan Dorovský, dlouholetý člen tzv. Ďurišinova týmu a pokračovatel v jeho práci, našel v jeho metodologii důležitou oporu svých vlastních badatelských východisek a cílů, které aplikoval na slovanskou problematiku obecně a slovansko-neslovansko-balkánskou zvláště.² Nový soubor jeho

² Mimochodem, nedá mi to nepřipojit marginální poznámku: po smrti D. Ďurišina, s nímž mě

studii *Slovanské meziliterární shody a rozdíly* (Masarykova univerzita v Brně 2004) shrnuje jeho práce posledních několika let. Autor je rozdělil do tří oblastí: první obsahuje studie věnované Balkánu a problematice jižních Slovanů, druhá se týká obecně metodologické problematiky meziliterárnosti a tradiční i „nové“ komparatistiky, třetí pojednává o problémech jihoslovanské moderny a postmoderny. Řekl bych, že Dorovského práce jsou – kromě několika jiných – patrně jedním z nejdůležitějších a současně kreativních pokračování v práci zvěčnělého Dionýze Ďurišina.³

VÝBĚROVÁ BIBLIOGRAFIE

(Tento soupis navazuje na výběrovou bibliografii zveřejněnou v této ročence X 3/2000 a zahrnuje bibliografické položky autora z let 2000–2004)

KNIŽNÍ PUBLIKACE

2000

Slované a Evropa. Masarykova univerzita, Brno 2000, 137 s.

Rec.: P. Mainuš, KAM, příloha 7/2001, čís. 5, s. IX–X.

Bibliografie 1995–2000. Společnost přátel jižních Slovanů, Brno 2000, 121 s.

Rec.: L. Soldán, KAM, příloha, roč. 6, 2000, čís. 9, s. V–VI.

P. Mainuš, KAM, příloha, roč. 7, 2001, čís. 5, s. IX–X.

2001

Slovník balkánských spisovatelů. Autor předmluvy, úvodní studie, 610 hesel+ hl. redaktor. Libri, Praha 2001, 683 s.

Rec.: Lidové noviny, 14. 6. 2001, s. 28.

J. Jankovič, *Závistivé pohledy ponad Moravu*, Slovak Review, roč. X, 2001, čís. 1, s. 80–86.

Ls: *Slovník balkánských spisovatelů* vyvolal diskuse, Jednota, roč. 56, čís. 32, Daruvar 18. 8. 2001, s. 9.

Jednota, čís. 32, Daruvar 2001.

České listy, 7–8, 2001, roč. 2, s. 16.

Listy 5, Praha 2001, s. 12–13.

J. Jankovič, *Slovanský jih*, roč. 1, čís. 6, 2001, s. 30–35.

J. Koška, *Slavia*, roč. 73, seš. 2, 2004, s. 191–193.

Djoko Stojičić, Požár, deště. Přeložili: M. Nedvědová, I. Dorovský aj. Dauphin, Praha 2001.

Andjelko Vuletić, Křížovka ke čtení osudu. Výbor sestavil, básně přeložil a úvodní studii napsal I. Dorovský. Brno – Boskovice 2001, 98 s. ISBN 80–85834–89–9

Rec.: Z. a M. Hubinkovi, Jednota, roč. 56, čís. 26, Daruvar 30. června 2001, s. 13.

J. Vacková, *Haló noviny*, 1. září 2001, s. 10.

P. Stehlík, *Slovanský jih*, roč. 1, 2001, čís. 5, s. 34–35.

Slavistika a balkanistika. Brno 2001. ISBN 80–210–2565–4, ISSN 1213–1253.

Miloš Vojta: Krok za krokem (Jak jsem se stal bulharistou). Do tisku připravil, předmluvu a závěrečnou studii napsal I. D. Boskovice 2001, 190 s. ISBN 80–85834–87–1.

Rec.: Jana Vacková, *Haló noviny*, 1. září 2001, s. 10.

---

a jiné poslední léta jeho života spojovalo přátelství, jež však rozhodně nelze ztotožňovat s názorovou identičností, se usilovalo o založení Společnosti D. Ďurišina jako důsledně mezinárodní struktury. Byl jsem kdysi požádán o rozbor a ten jsem napsal. Odezvy jsem se již nedočekal, stejně jako členství v této společnosti. Vše dopadlo poněkud jinak, než jsme si původně představovali. Snad by bylo možné se k tomuto tématu (pokud bude vůle) – někdy vrátit, stejně jako k jiným věcem mezinárodní spolupráce, dnes již spíše pod tlakem současných evropských politických pohybů.

³ Těto práci věnuji samostatnou recenzi v slovenském časopise Slovak Review.

- Elena Krejčová, Miloš Vojta jako bulharista, *Slovanský jih*, roč. 1, čís. 5, 2001, s. 33.
Studia balkanica et slavica. Masarykova univerzita, Brno 2001, 185 s. ISBN 80-210-2610-3.
 Rec.: I. Pospíšil, *Moravské noviny Rovnost*, 26. 6. 2001, s. 12.
 M. Černý, *Slavia*, roč. 73, seš. 2, 2004, s. 187-191.
 Mickiewicz, *Puškin a Balkán*. Masarykova univerzita, Brno 2001, 78 s. ISBN 80-210-2611-1.
 Rec.: I. Pospíšil, *Moravské noviny Rovnost*, 26. 6. 2001, s. 12.

2002 (neúplné)

- Studia Balkanica Bohemo-Slovaca V*. Redigoval, úvodní slovo a studii napsal I. D. Masarykova univerzita, Brno 2002, 321 s. ISBN 80-210-2771-1.
 Rec.: J. Vacková, *Haló noviny*, 26. 7. 2002, s. 5.
 P. Krejčí, *Slovanský jih*, roč. 2, čís. 5, 2002, s. 29-31.
V objetí řeky. Antologie charvátské povídky 20. století. Sestavil, úvod a Slovník zastoupených autorů (39) napsal I. D. Brno – Boskovice 2002, 253 s. ISBN 80-7326-008-5.
 Rec.: A. Murdzová, *Slovanský jih* 2, 2002, čís. 4, s. 27-28.
Tajemná komnata. Antologie makedonské moderní povídky. Slovník zastoupených autorů (38) a úvod napsal I. D. Brno – Boskovice 2002, 274 s. ISBN 80-7326-005-0.
 Rec.: P. Stehlík, s. 25-26.
Malá krabička. 100 nejkratších srbských povídek. Slovník zastoupených autorů (100) a úvod napsal I. D. Brno – Boskovice 2002, 196 s. ISBN 80-7326-006-9.
 Rec.: SV: Sto povídek od sta Srbů, *Slovanská vzájemnost*, roč. V, čís. 48, 2002, s. 3.
 L. Svozilová, *Slovanský jih* 2, 2002, čís. 4, s. 29-30.
Vně hranic. Antologie současné slovinšské krátké prózy. Úvod a Slovník zastoupených autorů (19) napsal I. D. Brno – Boskovice 2002, 136 s. ISBN 80-7326-002-6.
 Rec.: M. Bednáriková, *Slovanský jih* 2, 2002, čís. 4, s. 26-27.
Argonaut z Moravy. Sborník příspěvků. Redigoval I. D. Brno – Boskovice 2002, 145 s. ISBN 80-7326-013-1.
 Rec.: A. Mikulášek, *Obrys-Kmen* 9, 2003, s. 2.

2003

- Slavista Josef Páta*. Brno-Boskovice 2003, 98 s.
 Rec.: Lilie, čís. 5, 5. května 2003, s. 4.
 jp: *Lidové noviny*, 16. 7. 2003.
 jp: *České listy*, roč. IV, čís. 9, 2003, s. 15.
 to: *Haló noviny*, 31. října 2003, s. 8.
 též *Zpravodaj výboru národní kultury*, roč. 10, čís. 1, 2004, s. 54.
 L. Soldán: *Slovanský jih*, roč. 3, 2003, čís. 5, s. 30-31.
 Měřčín Völkcl, *Rozhled*, Serski kulturny časopis, Budyšin, roč. 54, čís. 6/2004, s. 224-226.
Iinden je v nás (čtyřjazyčně: česky, makedonsky, řecky, anglicky). Brno – Boskovice 2003, 117 s.
 Rec.: *Utrinski vesnik*, Skopje, 7. 8. 2003, s. 17.
Utrinski vesnik, Skopje, 14. 8. 2003, s. 16.
Nezaborav, roč. X, čís. 28, Skopje, srpen 2003, s. 3.
Vozdejstvoto na ruskata i ukrainskata literatura vrz tvoreštvo na Rajko Žintifov. MAVU, Skopje 2003, 202 s.
Poezie zní Balkánem. Program 103. pořadu Brunensia sub tegulis aneb Čtení na půdě z překladů I. Dorovského. 11. 11. 2003, 30 s.

2004

- Receptce literatury jižních Slovanů u nás*. Brno – Boskovice 2004, 83 s.
Srečko Košovek: Moje píseň. Brno – Boskovice 2004, 83 s. Výběr, překlad, úvod a doslov I. D.
 Rec.: Š. Vlašín, *Obrys-Kmen* 24/2004, s. 2.
 L. Jurkovič, *Slovanský jih*, roč. 4, 2004, s. 27.
Historik Josef Kolečka. Sborník studií. Editor, autor úvodu a sestavovatel Kolečkovy bibliografie I.

D. Společnost přátel jižních Slovanů ve vyd. Masarykovy univerzity, Brno 2004, 110 s. ISBN 80-210-3420-3.

Edvard Kocbek: Slovínská píseň. Výbor sestavil, básně přeložil a doslov napsal I. D. Brno – Boskovice 2004, 84 s. ISBN 80-7326-055-7.

Rec.: L. Jurkovič, *Slovanský jih*, roč. 4, 2004, čís. 6, s. 28–29.

Slovanské meziliterární shody a rozdíly. Masarykova univerzita, Brno 2004, 157 s.

Studie, stati, články

2000

Dílo Adama Mickiewicze u Slovinců. Sb. Adam Mickiewicz. Texty a kontexty, Univerzita Palackého, Olomouc 2000, s. 153–159.

Dílo A. S. Puškina a Balkán. In: *Litteraria humanitas*. A. S. Puškin, Brno 2000, s. 251–258.

Ex... *Obrys-kmen*, 22, 2000, s. 4.

Přemýšlím – tedy jsem. PpJS 12, 2000, čís. 4, s. 30.

Kulturní přínos Balkánu. In: *Bilance a výhledy středu Evropy na prahu 21. století*, Brno 2000, s. 145–152.

Moderna srpska poezija na češkom jeziku. In: *Razvoj modernog književnog jezika kod Srba i srpska književnost u kontekstu evropske književnosti. Teze i rezicia*, Beograd-Noví Sad 2000, s. 53.

Jaká je (a jaká by měla být) interetnická komunikace v multinacionálním státě? In: *Naše a cizí v interetnické a interpersonální jazykové komunikaci (teze příspěvků)*, Ostrava 2000, s. 11.

Nacionalna istorija – emigracija – dvodomnost. In: *XXVII. naučna diskusija*, Skopje 2000, s. 335–344.

Makedonskata dramaska literatura vo evropski kontekst. In: *XXVII. naučna diskusija*, Skopje 2000, s. 345–356.

Interliteraturnite balkansko-mediteranski zaednici. Sum, spisanie za umetnost, god. 8, br. 25, Štip, prolet 2000, s. 111–112.

Noví makedonští akademici. PpJS, roč. 12, 2000, č. 5, s. 25–28.

Odešel významný bulharista a překladatel. PpJS, roč. 12, č. 5, s. 8–9.

Charvátská dramatika na českých scénách (v 80. a 90. letech 20. století). In: *Litteraria humanitas VIII*, Brno 2000, s. 127–133.

Odešla významná slavistka a bulharistka (V. Bechyňová). PpJS, roč. 12, č. 6, s. 16.

2001

Nezapomněli jsme na autory, kteří píší o konfliktech posledních let. *Právo*, 13. ledna 2001, s. 16.

O. F. Babler – výrazná překladatelská osobnost. *Olomoucký týden*, roč. 2, čís. 4, 25. ledna 2001, s. 5.

Přibude rubrika Objevovali jsme Balkán. *Rovnost*, 26. února 2001, s. 3.

Poválečná charvátská dramatika a její recepce u nás. In: M. Mikulášek, *Cesta k duši díla. Litteraria humanitas IX*, s. 123–131.

Slovanský jih. In: *Slovanský jih*, roč. 1, čís. 1, 2001, s. 3–4.

Výrazná překladatelská osobnost (OFB). *Slov. jih*, roč. 1, čís. 1, 2001, s. 14–15.

Rozhovor s Mihajlem Pantićem. *Slov. jih*, roč. 1, čís. 1, 2001, s. 16–21.

Výrazné kroky Miloše Vojty. In: M. Vojta, *Krok za krokem (Jak jsem se stal bulharistou)*, Boskovice 2001, s. 5–8.

Recepce bulharské dramatické tvorby u nás po roce 1945 a Vojtův přínos. In: M. Vojta, *Krok za krokem (Jak jsem se stal bulharistou)*, Boskovice 2001, s. 161–190.

Přínos a úskalí biliterárnosti (nejen česko-slovenské). In: *Slovensko-české vztahy a súvislosti*, Bratislava 2000 (fakticky duben 2001), s. 30–38.

Balkán ovlivnil Evropu. *Moravské noviny Rovnost*, 24. května 2001, s. 9.

České listy. *Slov. jih*, roč. 1, čís. 1, 2001, s. 26.

České listy podruhé. *Tamtéž*, s. 27.

Čerstvý vysokoškolský diplom jsem měl v kapse. In: *Kronika Gymnázia Mikulov, Regionální muzeum v Mikulově*, Mikulov 2001.

Odešel velký charvátský tvůrce (R. Marinković). *Slov. jih*, roč. 1, čís. 3, 2001, s. 28–29.

- Rozhovor s vedoucím redaktorem Slovníku balkánských spisovatelů.* Slov. jih, roč. 1, čís. 3, 2001, s. 18–19.
- Tri branovi na makedonskata emigacija vo Českoslovakija.* In: Prv megjunaroden naučen sobir Iseleništvoto od Makedonija od pojavata do dnes (Kruševu 3–5 avgust 2000 god.), Skopje 2001, s. 161–172.
- Visoko go cenam* (diskusija...). tamtéž, s. 475.
- Pozoruhodný rozhovor s Ivanem Dorovským.* České listy, 7–8, 2001, roč. 2, s. 16.
- Bulharista Josef Kolář jubiluje.* Slov. jih, roč. 1, čís. 4, 2001, s. 24.
- Rozhovor se Svetlanou Brozovou-Popovićovou.* Slov. jih, roč. 1, čís. 4, 2001, s. 14–17.
- Znalec slovanské lidové kultury (Ant. Václavík).* Slov. jih, roč. 1, čís. 4, 2001, s. 25.
- O jazyce a postavení národnostních menšin a etnických skupin v Evropě.* In: Naše a cizí v interetnické a interpersonální jazykové komunikaci, Ostrava 2001, s. 113–119.
- Zakladatelská osobnost makedonské vědy a kultury.* Slov. jih, roč. 1, čís. 6, 2001, s. 3–9.
- Obnovitel básnického jazyka Ivan Slamnic.* Slov. jih, roč. 1, čís. 6, 2001, s. 24–26.
- Lexikograf Karel Hora.* Slov. jih, roč. 1, čís. 6, 2001, s. 26–27.
- Slovenista František Jordán.* Slov. jih, roč. 1, čís. 6, 2001, s. 27–29.
- O vztahu mezi lidovou slovesností a uměleckou literaturou.* In: Tradice lidové kultury v kulturním vývoji České republiky. Sborník předpěvků, ÚLK, Strážnice 2001, s. 40–51.

2002

- Brněnská balkanistika.* In: Studia Balkanica Bohemo-Slovaca V (dále SBBS). Brno 2002, s. 3–5.
- Co dal Balkán evropské a světové kultuře.* In: SBBS V, 2002, s. 6–19.
- Osobnost a dílo Miroslava Krleži.* Slovanský jih, roč. 2, čís. 1, Brno 2002, s. 3–10.
- Balkanistické obory v Brně.* Slovanský jih, roč. 2, čís. 1, Brno 2002, s. 17–19.
- Píšeň o lásce a milostné touze.* Slovanský jih, roč. 2, čís. 1, Brno 2002, s. 23.
- Slovník ruských spisovatelů je na světě.* Právo, 23. února 2002, s. 16.
- Zeptali jsme se Ivana Dorovského...* Právo, 3. května 2002, s. 12 (Region).
- Balkán je kolébkou evropské kultury.* Vinohradský zpravodaj, roč. 2, čís. 4, duben 2002, s. 8.
- Akce připomené naše dávné kulturní styky s jižními Slovany.* Rovnost, 10. května 2002, s. 12.
- Bulharský vztah k Makedonii.* Integrace, Praha, květen 2002, s. 139–142.
- Přemysl Hauser a slovinská bohemistika.* In: sb. Profesor Hauser jubilující, Masarykova univerzita, Brno 2001 (fakticky květen 2002), s. 68–75.
- Ještě o bilingvistu, biliterárnosti a dvojdmosti.* SPFFBU, řada X 5, 2002, s. 19–25.
- O literárním bilingvistu a inverzní dvojdmosti.* In: Literatury v kontaktech (Jazyk – literatura – kultura), Masarykova univerzita, Brno 2002, s. 11–21.
- Osmdesátiny Zdeňka Víta.* Slovanský jih, roč. 2, čís. 2, Brno 2002, s. 23.
- Jubileum ruské jugoslavistiky.* Slovanský jih, roč. 2, čís. 3, Brno 2002, s. 30.
- Argonaut z Moravy Jindřich Uher.* In: sb. Argonaut z Moravy. Brno – Boskovice 2002, s. 5–10.
- Jindřich Uher a Balkán.* In: sb. Argonaut z Moravy. Brno – Boskovice 2002, s. 48–79.
- Receptce Mickiewiczova díla u Charvátů.* In: sb. Slavica comparativa. Sborník k jubileu M. Kvapila, Euroslavica, Praha 2002, s. 104–110. ISBN 80–85494–2.
- Bilance naš pestré činnosti (SPJS).* Slovanský jih, roč. 2, čís. 4, s. 3–9.
- Pozapomenutý slavista Josef Páta.* Slovanský jih, roč. 2, čís. 5, 2002, s. 3–13.
- Rec.:** Slovanská vzájemnost, roč. V, čís. 51, 2002, s. 4.
- Zlatý věnec Slavku Mihalićovi.* Slovanský jih, roč. 2, čís. 5, 2002, s. 14–15.
- Rozhovor s Venkem Andonovským.* Slovanský jih, roč. 2, čís. 5, 2002, s. 20–21.
- Zemřel talentovaný tvůrce (Slobodan Micković).* Slovanský jih, roč. 2, čís. 5, 2002, s. 27.
- Odešel všestranný umělec (Jovan Hristić).* Slovanský jih, roč. 2, čís. 5, 2002, s. 28.
- Argonaut z Moravy Jindřich Uher.* Lišeňské noviny, roč. 12, čís. 11. listopad 2002, s. 1.
- Josef Páta a Slované.* In: Figuri na avtora. Jubileum sborník v čest na 60–godišninata na prof. B. Biolčev, Sofija 2002, s. 151–159.
- Vzpomínka na dobrého přítele a spolupracovníka.* In: Dobrodružstvo bádania o živote a diele Dionýza Ďurišina, Bratislava 2002, s. 72–74.

- J. Koška: Recepčia ako tvorba. Slovensko-bulharské literárne vzťahy (1826–1989).* Bratislava 2003, 190 s. (vědecký recenzent)
- Moderna srpska poezija na češkom i slovačkom jeziku.* Naučni sastanak slavista u Vukove dane, 30/2, Beograd 2002, s. 515–520. YU ISSN 0351–9066.

2003

- Bulharská literatura u nás.* In: Narodili jsme se jako draci. Antologie bulharské moderní povídky, Brno – Boskovice 2003, s. 5–56.
- Slovník zastoupených autorů (32).* Tamtéž, s. 232–251.
- Dimităr Tanev: Bulharská povídka.* Přeložil, upravil a doplnil I. D. Tamtéž, s. 221–231.
- Slovanské meziliterární shody a rozdíly.* In: Česko-slovenské vztahy v slovanských a středoevropských souvislostech (Meziliterárnost a areál). Brno 2003, s. 81–88.
- O vztahu Dory Gabeové a Vítězslava Nezvala.* Slovanský jih, roč. 3, 2003, čís. 1, s. 12–19.
- Česká literární věda (1991–2000).* In: České a slovenské odborné práce o jihovýchodní Evropě. Bibliografie za léta 1991–2000. Sestavil L. Hladký a kol., Brno 2003, s. 71–74. ISBN 80–210–3108–5.
- Česká literární věda (1991–2000).* In: České a slovenské odborné práce o jihovýchodní Evropě. Bibliografie za léta 1991–2000. Sestavil L. Hladký a kol., Brno 2003. Odborný recenzent.
- Jubileum Grigora Sukalovského.* Slovanský jih, roč. 3, 2003, čís. 1, s. 30.
- Moderna a postmoderna v slovinské literatuře.* In: Litteraria humanitas XII, Moderna, avantgarda, postmoderna, Brno 2003, s. 291–299. ISBN 80–210–3118–2.
- Balkán v díle Ludvíka Kuby.* Slovanský jih, roč. 3, 2003, čís. 2, s. 3–7.
- Některé zvláštnosti postmodernismu v srbské literatuře.* Slavica litteraria X 6, SPFFBU, 2003, s. 39–46. ISBN 80–210–3086–0.
- Zemřel Nikifor Robovski.* Slovanský jih, roč. 3, 2003, čís. 3, s. 25.
- Josef Dobrovský a jižní Slované,* Slovanský jih, roč. 3, 2003, čís. 4, s. 3–9.
- Recepce díla Miloše Crnjanského u Čechů a Slováků.* Slovanský jih, roč. 3, 2003, čís. 5, s. 3–9.
- Hrabákovo pojetí literární komparatistiky.* Slavica litteraria X 6, SPFFBU, 2003, s. 101–108. ISBN 80–210–3086–0.
- Šedesátiletý mladík Ján Jankovič,* Slovanský jih, roč. 3, 2003, čís. 5, s. 25–26.
- The Bulgarian Relationship with Macedonia.* In: The Macedonian Issue: the Power of Culture, the Culture of Power. Poznaň 2003, s. 55–62. ISBN 83–232–1286–4.
- Rec:** N. Popovská: Utrinski vesnik, 4. června 2003, s. 17.
- Dora Gabeová a česká literatura.* Ladění, časopis pro teorii a kritiku dětské literatury, Brno, roč. 8, čís. 1, 2003, s. 14–16. ISSN 1211–3484.
- Slavista a Slovan Josef Páta.* In: BraSlav 1, Bratislava 2003, s. 65–71.
- Josef Dobrovský a jižní Slované,* Jednota, roč. 58, Daruvar, 5. 9. 2003, s. 20.
- Dvojitý výročí Zdenky Hanzové.* Slovanský jih, roč. 3, 2003, čís. 2, s. 27.
- Tradície a perspektivy rusistiky.* Philologica LVII, UK Bratislava 2003 (recenzent).
- Slovanský Balkán v díle Ludvíka Kuby.* In: sborník Ludvík Kuba, folklorist, spisovatel a mole. Dokumentacija, Maćica Serbska, Budyšin 2003, s. 32–39.
- Po lužickosrbských stopách Ludvíka Kuby,* Slovanský jih, roč. 3, 2003, s. 21–25.
- Recepce díla Miloše Crnjanského u Čechů a Slováků.* Slovanský jih, roč. 3, 2003, čís. 5, s. 3–7.
- Formování spisovné makedonštiny.* Tamtéž, čís. 6, s. 3–10.
- Blížší než blížící sousedé.* Tamtéž, čís. 6, s. 18–19.
- Slovanské meziliterární shody a rozdíly.* In: sb. Literatúry ako súčasť medziliterárnych spoločností, Nitra 2003, s. 141–148.

2004

- O vzájemných vztazích mezi balkánskými národy.* In: O exilu, šlechtě, Jihoslovanech. Sborník k narozeninám A. Skoupého, UP Olomouc, Olomouc 2004, s. 217–225. ISBN 80–244–0781–7.
- Bablerova korespondence s přáteli.* Slovanský jih, roč. 4, 2004, čís. 1, s. 3–7.
- Rozhovor s Borisem Urbančičem.* Slovanský jih, roč. 4, 2004, čís. 1, s. 8–13.
- Nedožití výročí Borise Urbančiče.* Tamtéž, s. 20.

- Odešel Ivo Frangeš*. Slovanický jih, roč. 4, 2004, čís. 2, s. 26.
- Zemřeli dva slovinští tvůrci* (Janez Menart a Rudi Šeligo). Slovanický jih, roč. 4, 2004, čís. 2, s. 28–29.
- Vzájemná korespondence O. F. Bablera a Josefa Suchého*. In: sb. Černá a bílá pravda. Josef Suchý (1923–2003), SvN Regiony, Brno 2004, s. 33–45.
- Básnické dílo Srečka Kosovela a jeho recepce u nás a na Slovensku*. In: Česko-slovenské vztahy, Evropa a svět. Brněnské texty k slovakistice VI, Brno 2004, s. 21–26.
- O paměti a zapomnění*. Předmluva ke knize Žarko Petan: O revoluci a o smrti, Brno – Boskovice 2004, s. 5–8. ISBN 80-7326-029-8.
- Opuštila nás naše makedonská učitelka*. Slovanický jih, roč. 4, čís. 3, s. 20.
- Makedonské krakováčky*. Slovanický jih, roč. 4, 2004, čís. 3, s. 3–8.
- Zemřel Rudi Šeligo*. Slovanický jih, roč. 4, 2004, čís. 4, s. 20–21.
- Všeslovan Adolf Černý-Jan Rokyta*. Slovanický jih, roč. 4, 2004, čís. 5, s. 3–13.
- Zakladatel makedonské folkloristiky zemřel*. Slovanický jih, roč. 4, 2004, čís. 5, s. 25.
- Devadesátník plný vitality* (Ludvík Kunz). Slovanický jih, roč. 4, 2004, čís. 5, s. 25–26.
- Osmdesátník František Benhart*. Slovanický jih, roč. 4, 2004, čís. 5, s. 26.
- Recepcija dela Miloša Crnjanskog u Čehoslovačkoj (Češkoj i Slovačkoj)*. Naučni sastanak slavista u Vukove dane, 33/2, Beograd 2004, s. 495–500. ISSN 0351-9066.
- Co je za tím obzorem? Štafeta, kulturní časopis Prostějovska*, roč. 35, 2004, čís. 1–2, s. 29–33.
- O dřevěných figurkách Dagmar Dorovské*. Tamtéž, s. 34–35.
- Rozhovor se Sibilou Petlevskou*. Slovanický jih, roč. 4, 2004, čís. 4, s. 10–11.
- Kolejkova Balkánská otázka*. In: Historik Josef Kolejka, Brno 2004, s. 27–24.
- Malíř Ante Trstenjak a Praha*. Slov. jih, roč. 4, 2004, čís. 6, prosinec 2004, s. 3–6.
- Společnost přátel jižních Slovanů* (rozhovor). In: Balcárek, P., Meluzinová D.: Národnostní menšiny, Brno 2004, s. 34–36.
- Rozhovor se Dzvankem Tanevským*. Slovanický jih, roč. 4, 2004, čís. 6, s. 7–8.
- O paměti a zapomnění*. Předmluva k překladu knihy Žarko Petan: O revoluci a o smrti, Brno – Boskovice 2004, s. 5–8.

RECENZE

2000

- Studie o Slovincích v Rakousku* (J. Zupančič: Slovenci v Avstriji, Ljubljana 2000, 242 s.). PpjS 12, 2000, č. 3, s. 29–31.
- Kousek oblohy* (rec. Kousek nebe. Haiku z krytu, Dauphin, Praha 1999, 76 s.). PpjS 12, 2000, čís. 4, s. 27.
- Jihoslovenské národy a Rusko* (M. Kerimova, Jugoslavjanskije narody i Rossija, Moskva 1997, 205 s.). PpjS 12, 2000, čís. 3, s. 23–24.
- Příspěvek o slovenských Charvátech* (sbor. Chorvátská národnost na Slovensku, Bratislava 1999, 180 s.). PpjS 12, 2000, čís. 4, s. 25–26.
- Cesta na Slovanický jih* (Branislav Choma: Cesta na slovanický juh, Bratislava 1998, 169 s.). PpjS 12, 2000, čís. 4, s. 24.
- Marina M. Kerimova* (Južnoslavjanskije narody i Rossija, Moskva 1997, 205 s.). Národopisná revue X, č. 1–2, 2000, s. 55–56.
- Ján Botík: Chorvátska národnost na Slovensku* (stejnojm. kniha, Bratislava 1999, 180 s.). Národopisná revue X, č. 1–2, 2000, s. 56–57.
- Vše o původu kravaty*. PpjS 12, 2000, č. 3, s. 4.
- Govor Hrvatskog Groba u Slovačkoj*. PpjS 12, 2000, č. 3, s. 20.
- Lexikon současných českých historiků* (stejnojm. kniha, Praha 1999, 373 s.). PpjS 12, 2000, č. 3, s. 24–25.
- Nejnovější dějiny makedonského národa* (B. Ristovski: Istorija na makedonskata nacija, Skopje 1999, 739 s.). PpjS 12, 2000, č. 3, s. 25–29.
- Opětný zájem vědců o menšiny* (sbor. U nás ve Vídni. Vydal Ústav pro jazyk český AV ČR, Brno 1999, 143 s.). Přehled XX, Daruvar 2000, s. 95–97.

Lexikon současných českých historiků (stejným. kniha, Praha 1999, 373 s.). Přehled XX, Daruvar 2000, s. 97–98.

2001

U nás ve Vídni. Vídeňští Češi vzpomínají (sbor. U nás ve Vídni. Vydal Ústav pro jazyk český AV ČR, Brno 1999, 143 s.). Naše řeč, roč. 84, čís. 1, březen 2001, s. 42–43.

Teorie literatury (K. Kjulavkovová: Teorija na kniževnosta. Úvod, Skopje 1999, 260 s.). SPFFBU, X 4, 2001, s. 133–134.

Komparatista, jakých je dnes na světě málo (dva sborníky věnované Zoranu Konstantinovičovi). SPFFBU, X 4, 2001, s. 138–139.

Osvojení si skutečnosti (M. Gjurčinov: Osvojivanje na realnosta, Skopje 2000, 483 s.). SPFFBU, X 4, 2001.

OFB 2001 (stejným. sborník, Olomouc 2000, 63 s.).

Miroslav Krleža konečně česky. Slov. jih, roč. 1, čís. 2, 2001, s. 32–33.

Český lidový kalendář (Český lidový kalendář 1999, Daruvar 1999). Naše řeč, roč. 84, 2001, čís. 2, s. 104–105.

Miroslav Krleža konečně česky II (Illyricum sacrum). Slov. jih, roč. 1, čís. 3, 2001, s. 32–34.

Miroslav Krleža konečně česky III (Krása je skutečnost). Slov. jih, roč. 1, čís. 4, 2001, s. 30–33.

Leksikon hrvatske književnosti. Slavia 70, 2001, seš. 1, s. 124–125.

Milan Gjurčinov: Komparativni studii (stejným. kniha, MANU, Skopje 1998, 334 s.). Slavistički studii, br. 8–9, 1999–2000, Skopje 2001, s. 279–287.

Dobří lidé v dobách zla (Sv. Brozová: Dobří lidé v dobách zla, Praha 2001). Slov. jih, roč. 1, čís. 5, 2001, s. 32.

Těž. České listy, roč. 2, čís. 11, 2001, s. 11.

2002

Stesk po jihu (dvojjazyčná kniha Da vidam Ochrid, Struga da vidam, Záhřeb 2001). Slovanský jih, roč. 2, čís. 2, 2002, s. 31.

Krležovy eseje a úvahy konečně česky. SPFFBU, X 5, 2002, s. 109–112.

2003

O Plečnikově životě a díle (D. Prelovšek: Josip Plečnik – život a dílo, Šlapanice 2002). Slovanský jih, roč. 3, 2003, čís. 1, s. 34.

Významné dílo o recepci chorvátské literatury (Ján Jankovi: Chorvátská literatúra v slovenskej kultúre II, Bratislava 2002). Slovanský jih, roč. 3, 2003, čís. 2, s. 31–35.

Svědectví o Jaroslavu Diblíkovi (M. Sýgl: Kdo byl Jaroslav Diblík, 2002). Tamtéž, s. 35.

Slavistika jako úděl (Ivo Pospíšil: Až se vyčáší, Brno 2002). Tamtéž, čís. 6, s. 29–32.

2004

Bydliště slov (stejným. sbírka L. Soldána, Brno 2003). Slovanský jih, roč. 4, 2004, čís. 2, s. 34.

Ján Koška: Recepcia ako tvorba. Slovensko-bulharské literárne vzťahy 1826–1989 (stejným. kniha, Bratislava 2003, 190 s.). Slavia, roč. 72, 2003, čís. 4, s. 449–451.

Musíme čekat, až se vyčáší? (I. Pospíšil: Až se vyčáší, Brno 2002), Opera slavica, roč. XIV, čís. 1, 2004, s. 51–52.

Slavistika na křižovatce (I. Pospíšil: Slavistika na křižovatce, Brno 2003, 400 s.), Slavia, roč. 73, seš. 2, 2004, s. 210–211.

Recepcie a tvorba (Ján Koška: Recepcia ako tvorba. Slovensko-bulharské literárne vzťahy 1826–1989, Bratislava 2003, 190 s.). Slovanský jih, roč. 4, 2004, čís. 6, s. 18–20.

